

**ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์**
**The Level of Behaving and Problem in the Students Caring
and Support Operation Systems of the Schools in The
Secondary Education Service area office 24, Kalasin Province.**

ณรงค์ โคตรเพ็ง¹, วันทนา อมตาริยกุล²
Narong Khotpheng¹, Wantana Amatariyakul²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู 2. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู และ 3. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ปีการศึกษา 2555 จำนวน 420 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 35) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการแบ่งประชากรตามขนาด

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Condidate in Educational Administration, Faculty of Education, MahaSarakhm University

² Assistant Professor Dr., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

สถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ F-test (two-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษาต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.10$) การส่งต่อ ($\bar{X} = 4.09$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.04$) และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.98$) 2) การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันมีสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และด้านการส่งต่อ และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาและด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ระดับการปฏิบัติ , ระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

Abstract

This independent study has the three purposes were 1) to study the level of behaving and problem in the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives and the teachers. 2) to compare the level of

behaving and problem in the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives and the teachers that classify by work experience and school size. 3) to study the problem and suggestion in the operation of the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives and the teachers. The sample consisted of 420 executives and teachers in The secondary education service area office 24, Kalasin province in the 2555 B.E. academic year by using Krejcie and Morgan table, Stratified Random Sampling for classified school size and Simple Random Sampling for specify the proportion of the populations. The instrument used in the study was 5-rating-scale questionnaire. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, F-test and two-way ANOVA.

The results of the study were as follows:

1. The level of behaving and problem in the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives and the teachers as a whole were at the high level($\bar{X} = 3.97$) ordered each part from high to low level were: Supporting Students($\bar{X} = 4.13$), Preventing and Solving the problem ($\bar{X} = 4.10$), Screening Students($\bar{X} = 4.04$) and Recognize Students individually($\bar{X} = 3.98$)

2. Comparing the level of behaving and problem in the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives and the teachers that classify by work experience and school size were the executives and the teachers who had different work experience and school size didn't have different behaving and problem at .05 level.

3. The problem and the suggestion in the operation of the students caring and support operation systems of the schools in The secondary education service area office 24, Kalasin province by the acknowledgement of the executives

and the teachers that ordered each part from high to low level were Screening Students, Preventing and Solving the problem and Sending.

Keyword : Level of Behavior , Problem in the Students Caring and Support Operation Systems of the Schools

บทนำ

ในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และได้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนคือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ด้านการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นเด็กเป็นสำคัญ ด้านการบริหารและจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ด้านการพัฒนาชุมชนแหล่งการ

เรียนรู้ มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการและองค์กรภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน ดังนั้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรับการประกันคุณภาพการศึกษาได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งปัจจัยด้านผลผลิตและด้านกระบวนการ (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 12)

การพัฒนานักเรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบยังปรากฏผล

เช่นกัน เป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ อันส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนา นักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 43 กำหนดไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่ รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ กำหนดความมุ่งหมายของการจัด การศึกษา ในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการ ศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มี จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” (ธีระ รุญเจริญ. 2546: 33) ทั้งนี้การจัด กระบวนการเรียนรู้ ให้คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จัก ประยุกต์ความรู้มาเพื่อป้องกัน และแก้ไข ปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้ง ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุก รายวิชา อีกทั้งการประสานความร่วมมือ

กับบิดา มารดาผู้ปกครอง และบุคคลใน ชุมชนทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ

การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เป็นนโยบายหลัก และ จุดเน้นสำคัญ ที่กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งได้ ปฏิบัติ และดำเนินการอย่างเคร่งครัด ต่อเนื่อง ซึ่งในการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนร่อนคำ อำเภอร่อนคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผู้ ศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ ผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนนั้น พบปัญหาในการดำเนินงาน ทั้งในด้านผู้เรียน คือ การมาสาย การ ขาดเรียน ปัญหาชู้สาว การทะเลาะวิวาท สูบบุหรี่ ด้านผู้ปกครอง ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ กับผู้เรียนเพราะต้องเดินทางไปทำงาน ต่างจังหวัด และฝากนักเรียนไว้กับญาติ ผู้ปกครองดื่มสุรา สูบบุหรี่ ทะเลาะวิวาท และ ด้านครู ที่ไม่เข้าใจงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ไม่เข้าใจบทบาทของ ตนเองในงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และ ไม่เห็นความสำคัญของงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้ศึกษา จึงมีความสนใจ และ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาระดับการ ปฏิบัติ และ ระดับปัญหา การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์ เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็น แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และ พัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์ ให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้ง สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนา ผู้เรียน และพัฒนาการศึกษาต่อไป

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดนโยบาย ให้ปีการศึกษา 2555 เป็นปีทองของการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต่างก็ตระหนักถึง ความสำคัญของโครงการดังกล่าวว่าจะ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ที่มีความ เสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา การใช้สารเสพติด การพนัน ชู้สาว และ การทะเลาะวิวาท หรือปัญหาด้าน สุขภาพจิตที่เกิดจากปัญหาต่างๆ ใน ครอบครัว โดยใช้วิธีการตามระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กรมสุขภาพจิต

กำหนดไว้เป็น 5 ขั้นตอนคือ การ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมในสิ่งที่ถนัดและสนใจสำหรับ นักเรียนกลุ่มปกติ การป้องกันและการ แก้ไข รวมทั้งการส่งต่อสำหรับนักเรียนที่ เป็นกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหาต่างๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24. 2555)

ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์แต่ละโรงเรียนต่างก็มีขนาด สถานศึกษาต่างกัน ซึ่งมีผู้ทำหน้าที่ รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ มี ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน อาจ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน ทำให้ผู้ ศึกษาสนใจที่จะศึกษาระดับการปฏิบัติ และระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะ ตามการ รับรู้ของผู้บริหารและครูต่อการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด กาฬสินธุ์ จำแนกตามประสบการณ์การ ทำงานและขนาดสถานศึกษา ทำให้ รวบรวมข้อมูล ตลอดจนนำผลการ วิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงวางแผนเพื่อ นำไปปฏิบัติงานในปีการศึกษาต่อไป

โดยฝ่ายบริหารให้การนิเทศ กำกับติดตาม สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามความมุ่งหวังของสังคมและสนองนโยบายตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้เป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติ และระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ และระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน
2. ระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 5 ด้าน คือ
1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การ
คัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและ
พัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5)
การส่งต่อ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตของประชากร
และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ใน
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร
และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด
กาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 55
โรงเรียน รวม 2,184 คน ซึ่งเป็น ผู้บริหาร
จำนวน 124 คน และครูจำนวน 2,060
คน

2. กลุ่ม ตัวอย่าง กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2555
จำนวน 55 โรงเรียน รวมเป็น 420 คน
ซึ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 93 คน และครู
จำนวน 327 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
(Stratified Random Sampling) โดยการ
แบ่งประชากรตามขนาดสถานศึกษา และ
กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการ
สุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) โดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการ
ดำเนินงานทั้งหมด ดังนี้

1. แบบสอบถาม สำหรับ

เก็บข้อมูล สภาพและข้อเสนอแนะการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัด
กาฬสินธุ์ ของผู้บริหารและครู แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี
ลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ
(Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับ
การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ
ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม
เกี่ยวกับการรับรู้ของผู้บริหารและครูต่อ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ
บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 101)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการ

ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ F-test (two-way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษา สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางพัฒนาการ ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ระดับการปฏิบัติและระดับ ปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและครู พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริม นักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) การป้องกันและ แก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.10$) การส่งต่อ ($\bar{X} = 4.09$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.04$) และการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ($\bar{X} = 3.98$)

2. การเปรียบเทียบระดับการ ปฏิบัติและระดับปัญหาของการ ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและครูจำแนกตามประสบการณ์

ทำงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการ คัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริม นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และด้านการส่งต่อ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู เรียง ตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ ปัญหาและด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สภาพ ปัญหา การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็น ที่สำคัญที่ควรนำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.10$) การส่งต่อ ($\bar{X} = 4.09$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.04$) และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.98$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นงานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการ อีกทั้งการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพจะต้องทำงานเป็นทีม มีการบริหารเชิงระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับโรงเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบที่ยั่งยืน และสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในทุกๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ รัตนมาลี (2547: 102-112) ได้ศึกษาเรื่องสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. เขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์

เขต 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัด สพฐ.เขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

2. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ เนื่องจากการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา

เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพและมีหลักฐานที่ตรวจสอบได้ มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการทำงาน โดยมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และคณะครูทุกคน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 4) ซึ่งสอดคล้องวิจัยของสุรัชต์ชาติระกษ์ (2550 : 98-99) ศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามประเภทของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกับงานวิจัยของกาญจนา บุญเคน (2554 : 110-111) พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์สอนและวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของนันทรัตน์ เกื้อหนุน (2553 : 56-78) ได้วิจัยการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ทั้ง 5 ขั้นตอนอยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 135-145) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ระบบการดำเนินงานในด้านปฏิบัติผู้บริหาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงาน โดยพิจารณาแต่ละประเด็น ด้านประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารที่อยู่ในประเภทโรงเรียนต่างกันมีความเห็นในระดับการ ปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน ระดับปัญหาในสภาพปัจจุบัน ระดับปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความคิดเห็นต่อระบบฯ แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีสูงกว่าผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน และผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านระดับปัญหาในสภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 3) กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายนอกในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จโดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและ วิธีการแตกต่างกัน

เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้น การยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหาหรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น 2) ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทั้งร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) การปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ให้ไปสู่ความรับผิดชอบ ที่จะดูแลพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม 4) การวางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีครู อาจารย์อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะ

ดูแลทุกข์สุข ได้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

- 5) การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้การดูแลทางโรงเรียนและชุมชนเชื่อมประสานกัน 6) การส่งเสริมให้ผู้ปกครองรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่จะช่วยกันเฝ้าระวังดูแลบุตรหลาน 7) การประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชนและผู้ชำนาญในสาขา ต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและการรับช่วงการแก้ไขและส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ ด้านการส่งต่อ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ รัตนมาลี (2547: 102-112) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัด สพฐ. เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูใน

โรงเรียนสังกัด สพฐ. เขตพื้นที่การศึกษา กภาพสินธุ์ เขต 3 พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัด สพฐ. เขตพื้นที่การศึกษา กภาพสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับ ยุทธนา เรื่องไฟศาล (2547 : 49-50) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า ครูที่ปรึกษาโดยรวมครูที่ปรึกษาชาย และครูที่ปรึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมอยู่ในระดับปานกลางและประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบจริง ๆ คล้าย ๆ กัน และ สมชาย เหลืออ่อน (2548 : 70-71) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้าน 5 ด้าน มีปัญหาสรุปได้ดังนี้

- 1) ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาเกิดจากข้อมูลนักเรียนแต่ละคนความจริงของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนความร่วมมือให้ข้อมูลนักเรียน
 - 2) ด้านการคัดกรอง ปัญหาเกิดจากความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและความเป็นมาตรฐานของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน
 - 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ปัญหาคือ ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) ของครูที่ปรึกษา
 - 4) ด้านการส่งต่อนักเรียน ปัญหาคือความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนก่อนการส่งต่อ และความไม่ใส่ใจของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในการแก้ปัญหา
 - 5) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ปัญหาที่พบคือความเหมาะสมของกิจกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะปัญหาและความหลากหลายของกิจกรรม เนื่องจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินการดังนี้
- ดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมสุขภาพจิต กำหนดไว้ 5 ขั้นตอนคือ 1) ดำเนินการเพื่อรู้จักนักเรียนโดยการสัมภาษณ์ และศึกษาจากระเบียนสะสมแบบประเมินผลพฤติกรรม (SDQ) และการเยี่ยมบ้านนักเรียน ปัญหาอุปสรรคพบว่าครูที่ปรึกษา ไม่ทราบ

ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนในชั้นเรียน
ครบทุกคน แนวทางแก้ไขคือครูที่ปรึกษา
สอบถามข้อมูลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น
เพื่อนสนิท หรือเพื่อนบ้าน 2) การคัด
กรองนักเรียน โรงเรียนมีการจัดทำเกณฑ์
การคัดกรองนักเรียนโดยใช้เกณฑ์ด้าน
จิตใจและพฤติกรรมตามแบบประเมินของ
กรมสุขภาพจิต เกณฑ์ด้านสุขภาพ
ร่างกาย เกณฑ์ด้านเศรษฐกิจและ
สถานภาพของครอบครัว เพื่อใช้ในการ
จัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม
ปกติ และกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา
ปัญหาอุปสรรคพบว่าการวิเคราะห์
ข้อมูลนักเรียน มีขั้นตอนการปฏิบัติที่
ยุ่งยาก ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ
มาก แนวทางแก้ไขคือครูที่ปรึกษา แต่
ระดับชั้นร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลของ
นักเรียนพร้อมกัน โดยดำเนินการนอก
เวลาราชการคือ หลังเลิกเรียน 3) การ
ส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนจัดให้มี
กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุม
ผู้ปกครองชั้นเรียนโดยครูที่ปรึกษาและ
นักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมใน
คาบกิจกรรมโฮมรูมสัปดาห์ละ 1 คาบ
และหลังเข้าแถวเคารพธงชาติทุกวัน
ปัญหาอุปสรรคพบว่าผู้ปกครองบางส่วน
ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม
ผู้ปกครองชั้นเรียน และเวลาที่ใช้ในการ
จัดกิจกรรมโฮมรูมมีน้อย แนวทางแก้ไข
คือครูที่ปรึกษาประสานติดต่อกับ

ผู้ปกครองที่บ้าน และใช้เวลาว่างจัด
กิจกรรมโฮมรูม 4) การป้องกันและการ
ช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษามีการ
ให้บริการให้คำปรึกษาเบื้องต้น มีการจัด
กิจกรรมในห้องเรียนและดำเนินการ
ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการ
เรียน ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้าน
จิตใจ พฤติกรรม ด้านสุขภาพ โดยจัดหา
ทุนการศึกษาให้กับนักเรียน 5) การส่งต่อ
นักเรียน ครูที่ปรึกษาได้มีการส่งต่อ
นักเรียนที่มีปัญหายากต่อการดูแล
ช่วยเหลือไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล
และผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาความ
ต้องการและแนวทางพัฒนาการ
ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษามี
ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

ควรกำหนดนโยบายในการการ
บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษา มาใช้ในการบริหารงานใน
โรงเรียนทุกๆ งาน เพื่อให้มีการ
บริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

1.3 จัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 ให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน

สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่มีผลต่อการส่งเสริมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าแบบเจาะลึกการส่งเสริมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาารูปแบบการส่งเสริมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2544). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : อิมเมจยูเรนัซ.
- . (2550). *คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพจิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กาญจนา บุญเคน. (2554). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ที่ปรึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรุวรรณ รัตนมาลี. (2547). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัด สพฐ. เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ธีระ รุญเจริญ. (2546). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.). กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- นันทรัตน์ เกื้อหนุน. (2553.) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ยุทธนา เรื่องไพศาล. (2547). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย เหลืองอ่อน. (2548). ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ฟันนี่พับลิชชิง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). แนวทางการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรัชต์ ชาดะรักษ์. (2550). การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.